

Nieznajomość PISMA ŚWIĘTEGO
jest nieznajomością CHRYSTUSA,
a nieznajomość CHRYSTUSA
jest nieznajomością PISMA ŚWIĘTEGO!

„I tak aż do dnia dzisiejszego,
gdy czytają Stare Przymierze,
pozostaje [nad nimi] ta sama zasłona,
bo odsłania się ona w CHRYSTUSIE.
I aż po dzień dzisiejszy, gdy czytają Mojżesza,
zasłona spoczywa na ich sercach.
A kiedy ktoś zwraca się do PANA, zasłona opada”.

(2 Kor 3,14-16)

O. JAN EWANGELISTA KRAWCZYK OCD

CODZIENNIK BIBLIJNY

MODLITWA
LEKTURA CAŁEJ BIBLIJ
W **1000** DNI

FLOS CARMELI

Poznań 2023

© Copyright by FLOS CARMELI 2023 – wydanie 1

Imprimi potest

o. Jan Piotr Malicki OCD, Prowincjał
Warszawa, dnia 14.02.2023, L. dz. 26/P/2023

Nihil obstat

o. Placyd Paweł Ogórek OCD, Cenzor

Imprimatur

ks. bp Grzegorz Balcerek, Wikariusz Generalny
Poznań, dnia 10.02.2023, N. 601/2023

Grafika na okładce

Aleksandra Zwolankiewicz

Grafika na stronie 1

OpenClipart-Vectors z Pixabay

Wydawca

FLOS CARMELI Sp. z o.o.
Wydawnictwo Warszawskiej Prowincji Karmelitów Bosych
ul. Działowa 25 | 61-747 Poznań
tel.: 61 856 08 34 | e-mail: wydawnictwo@floscarmeli.pl
www.floscarmeli.pl

ISBN 978-83-66504-71-4

WPROWADZENIE

Hymn do Biblii

Bądź pozdrowiona
I pochwalona
I błogosławiona
Biblio Stworzona przed Stworzeniem
Gdy nic jeszcze nie było stworzone
Przed czasem
Gdy czasu nie było
Przed przestrzenią
Gdy przestrzeni nie było
A Duch Boży unosił się
Nad szaleństwem i zamętem pustki.
Pan wywiódł cię ze swej pamięci
Na użytek ludzkiego umysłu.
O Biblio, Biblio,
Biblio,
Stolico Pana,
Wschodząca nad szaleństwem bezładu
I przepaściami zamętu,
Módl się za tych, którzy w ciebie wierzą.
I za tych, którzy w ciebie wątpią,
Módl się za tych, którzy cię czytają,
I za tych, którzy nie umieją czytać,
Módl się za tych, którzy cię wielbią,
I za tych, którzy na ciebie plwają.
Módl się za tych, którzy cię znaleźli,

I za tych, którzy nie umieją znaleźć.
Módl się za tych, którzy żyć bez ciebie nie mogą,
I za tych, którym nie jesteś potrzebna do życia.
Módl się za tych, dla których jesteś Prawdą,
I za tych, dla których jesteś zbiorem
Orientalnych baśni.
Módl się za nami, Biblio,
Która będziesz trwać aż do końca czasów,
Aż w Dniu Ostatecznym,
Wyznaczonym i utwierdzonym,
Wrócisz za góry Moabu.
Pozdrowiona,
I pochwalona,
I błogosławiona,
Księgo, Księgo, Księgo,
Ocieniona przez Boga,
Matko ukrzyżowanego Mesjasza.

*Roman Brandstaetter*¹

¹ R. Brandstaetter, *Krąg biblijny*, Warszawa 1986, s. 7-10.

Zachwycamy się nowymi odkryciami i nowymi ideami. Poświęcamy dużo czasu na oglądanie, słuchanie i czytanie wiadomości z kraju i ze świata w internecie. Wydajemy dużo pieniędzy na dzienniki, tygodniki, ilustrowane magazyny, które następnego dnia wyrzucamy i o nich zapominamy.

- Dlaczego nie pochłania nas Słowo Boże?
- Dlaczego nie trudzimy się, aby przegryźć się przez trudny język kart Biblii?
- Dlaczego nie wydajemy pieniędzy na kupno opracowań, które pomogą nam lepiej zrozumieć i usłyszeć Słowo Boże?
- Dlaczego nie poświęcamy chociaż połowy czasu, jaki tracimy na TV, radio, prasę, na czytanie Biblii?

Gdybyśmy naprawdę znali i kochali Boga – czytali byśmy często Jego Słowo zawarte w Biblii. Czytanie Biblii jest tajemniczym spotkaniem z Bogiem. Już samo umieszczenie Biblii w mieszkaniu świadczy o naszej miłości do Boga. Gdy bierzemy do ręki świętą Księgę, aby ją czytać, otwiera się niebo nad nami i Bóg patrzy na nas z miłością, z nadzieją, z wiarą. Gdy czytamy Słowo Boga – On mówi do nas. Jeśli Go słuchamy – przemówimy do Niego z głębi serca. I to jest modlitwa myśli, uczuć, pragnień, słów, ciała i duszy. Abyśmy to przeżyli, nie zabierajmy się do czytania Biblii jak każdej innej książki. Czytajmy powoli, wyraźnie i uważnie. Nie połykajmy liter i nie zapominajmy o Jego obecności. Czytając Biblię, zachowajmy pragnienie spełnienia tego, co Bóg nam powie.

„Słuchaj, Izraelu [= *Słuchaj Ewo, słuchaj Janie, ... słuchaj – przyjmij, bądź posłuszny temu, co usłyszysz, żyj według tego*], Pan jest naszym Bogiem – Panem jedynym. Będziesz miłował Pana, Boga twojego, z całego swego serca, z całej duszy swojej, ze wszystkich swych sił” (Pwt 6,4-9)² i zaraz Bóg mówi, jak bardzo ważne jest to, co czytamy. „Niech pozostaną w twym sercu te słowa, które Ja ci dziś nakazuję”:

- kochaj je,
- pamiętaj o nich,
- przejmij się nimi.

Czytanie, słuchanie i zachowanie Bożego Słowa to nie tylko dobra rada, zachęta, ale nakaz Boga! To nie sprawa dowolna! On nie powiedział: jeśli wam starczy czasu..., jeśli będziecie mieli ochotę, to poznajcie moje słowo i dowiedzcie się, co mam wam do powiedzenia. W *Liście do Hebrajczyków* czytamy: „Dlatego jest konieczne, abyśmy z jak największą pilnością zwracali uwagę na to, cośmy słyszeli [= *my możemy już tylko czytać to, co oni słyszeli*], abyśmy przypadkiem nie zeszli na bezdroża. Jeśli bowiem objawiona przez aniołów mowa była mocna, a wszelkie przekroczenie i nieposłuszeństwo otrzymało słuszną zapłatę, jakże my unikniemy [kary], jeśli nie będziemy się troszczyć o tak wielkie zbawienie? Było ono głoszone na początku przez Pana, a umocnione u nas przez tych, którzy je słyszeli. Bóg zaś uwierzytelnił je cudami, znakami, przedziwnymi, różno-

² Cytaty z Pisma Świętego we *Wprowadzeniu* pochodzą z *Biblii Tysiąclecia*, wydanie III poprawione (przyp. red.).

rakimi mocami i udzielaniem Ducha Świętego według swej woli” (2,1-4).

To zbawienie na początku głoszone, zostało spisane i jest konieczne, abyśmy nie zapominali Słów Boga. Bóg zaświadczył, że nas kocha przez Słowa i czyny Jezusa, dlatego św. Jan Ewangelista mówi wprost: „Jeśli przyjmujemy świadectwo ludzi [= *jeśli wierzymy w to, co ludzie mówią*] – to świadectwo Boże [= *to, co Bóg powiedział i uczynił*] więcej znaczy, ponieważ jest to świadectwo Boga, które dał o swoim Synu. (...) kto nie wierzy Bogu, uczynił Go kłamcą, bo nie uwierzył świadectwu, jakie Bóg dał o swoim Synu” (1 J 5,9-11).

A nie można uwierzyć, jeśli się nie zna Jego Słowa, gdyż „wiarą rodzi się z tego, co się słyszy, tym zaś, co się słyszy, jest słowo Chrystusa” (Rz 10,17).

Nie możemy zasłaniać się niewiedzą! Gdy spadają na nas nieszczęścia, choroby, klęski, wielu po nawróceniu mówi: nie wiedziałem, że Bóg to powiedział, nie wiedziałem, że Bóg to nakazał, nie wiedziałem..., bo nie miałem Biblii, bo nie miałem czasu przeczytać... bo mi się nie chciało. Jeśli mamy chcenia, zachcenia, a nawet chciejstwa, to i możemy także coś uczynić, aby nam się zechciało chcieć – zwrócić do Boga w modlitwie i czytaniu Jego Słowa.

Nie łudźmy się! Nawet gdybyśmy zniszczyli wszystkie egzemplarze Biblii na ziemi i spalili je, Bóg i tak spełni swoje Słowo i wszystkie zapowiedziane kary i błogosławieństwa.

Jak bardzo przejęli się Słowem Boga wygnańcy i jak bardzo Bóg im pobłogosławił, możemy przeczytać u Ne 8,5-8. Gdy Izraelici uprowadzeni do niewoli za lekceważenie Bożego Słowa, powrócili na nowo do Ziemi Obiecanej, wówczas zebrano cały lud po odbudowaniu świątyni a pisarz „Ezdrasz otworzył księgę na oczach całego ludu – znajdował się bowiem wyżej niż cały lud, a gdy ją otworzył cały lud się podniósł [...] a lewici objaśniali Prawo podczas gdy lud pozostawał na miejscu. Czytano więc księgi Prawa Bożego z dodaniem objaśnienia, tak że lud rozumiał czytanie”.

Jak bardzo mocno Duch Święty wówczas działał i jak bardzo serca ludzi były otwarte na Słowo Boże mówią słowa: „Cały lud płakał gdy usłyszał te Słowa Pana!, tak bardzo, że lewici i sam Nehemiasz uspokajali go mówiąc, nie płaczcie i nie bądźcie smutni, albowiem dzień ten jest poświęcony Panu! Uspokójcie się. Nie bądźcie przygnębieni! Wszak to dzień święty!”.

Następnego dnia naczelnicy rodów, kapłani i lewici zebrali się u pisarza Ezdrasza, aby zgłębić Słowa Prawa, i znaleźli w Prawie, przepis, aby podczas święta Izraelici mieszkali w namiotach i tak uczynili.

„I czytano z Księgi Prawa Bożego dzień w dzień od dnia pierwszego aż do dnia ostatniego. Przez siedem dni obchodzono święto, a dnia ósmego było uroczyste zgromadzenie”.

Widzimy więc, jak niezwykle ważne jest czytać, rozumieć i zgłębiać Słowo Boże, by móc je wprowadzić w czyn! To jest nakaz samego Boga! To nie zalecenia kapłanów czy kogokolwiek z ludzi.

Słyszając głos Boga, serc nie zatwardzajcie, nie bądźmy leniwi ani oporni. Nie tylko do Ezechiela, lecz także do każdego z nas chrześcijan Bóg mówi: „Ty więc, synu człowieczy, słuchaj tego, co ci powiem. Nie opieraj się, jak ten lud zbuntowany. Otwórz usta swoje i zjedz, co ci podam. (...) zjedz to, co masz przed sobą. Zjedz ten zwój i idź przemawiać do Izraelitów! (...) Synu człowieczy, nasycić żołądek i napełnij wnętrzości swoje tym zwojem, który ci podałem” (por. Ez 2,8-10; 3,1-3).

Zjeść, nasycić wnętrzości i żołądek znaczy: czytać, rozważać, medytować Słowo Boże w taki sposób, aby zostało w naszej pamięci, pragnieniach, myślach, uczuciach i czynach! Zasymilować je, przyswoić, uczynić swoim, przełożyć je na język życia codziennego, zinkulturować. To jest nieodwołalny nakaz Boga!

„Błogosławiony, który odczytuje, i którzy słuchają słów Proroctwa, a strzegą tego, co w nim napisane, bo chwila jest bliska” (Ap 1,3) – mówi św. Jan nie tylko o Apokalipsie, ale i o całym Piśmie świętym.

„Ty na to dałeś swoje przykazania, by pilnie ich przestrzegano” (Ps 119,4).

„Weźcie przeto sobie te słowa do serca i duszy. Przywiążcie je sobie jako znak na rękę. Niech one będą wam ozdobą między oczami. Nauczcie ich wasze dzieci, powtarzając je im, gdy przebywacie w domu, gdy idziecie drogą, gdy kładziecie się i wstajecie. Napiszesz je na odrzwiach swojego domu...” (por. Pwt 11,18-20).

Nieznajomość Pisma Świętego jest nieznajomością Chrystusa!

Już w V wieku św. Hieronim we wstępie do swego *Komentarza do Księgi Izajasza* z całym przekonaniem napisał: „Nieznajomość Pisma Świętego jest nieznajomością Chrystusa” (PL 24,17). Dlatego każdy z nas powinien je czytać, medytować, rozważać i wprowadzać w życie. Nieznajomość historii Zbawienia jest nieznajomością nie tyle mentalności Izraelitów, ile charakteru Boga, sposobu Jego postępowania. Nieznajomość Pisma prowadzi do niezrozumienia Boga, Jego działania i zamierzeń. Prowadzi do życiowych błędów i dramatów. Nie znając Pisma, wyciągamy często wnioski tak nedorzeczne, że Jezus może nam powiedzieć tak jak faryzeuszom: „To nawet tego nie czytaliście, co uczynił Dawid” (por. Mt 12,3); „Jesteście w wielkim błędzie, nie znając Pisma ani mocy Bożej” (por. Mk 12,24).

- Nieznajomość Pisma jest nieznajomością Bożych czynów, dzieł, myśli, planów, pragnień i obietnic! Pozostajemy wówczas wśród swoich nędznych, przyziemnych myśli, planów i pragnień.
- Nieznajomość Pisma prowadzi do niewiedzy o faktach, które Bóg czynił w historii ludu wybranego. Na nich opiera się wiara.
- Nieznajomość Pisma jest nieświadomością potęgi Bożej, Bożych czynów, Jego cudów i wspianiałych dzieł. Nie czytając i nie słuchając Bożych słów, karmimy się jedynie własnymi słowami, które są pozbawione mocy. Wreszcie nieobeznanie z Pismem prowadzi do

nieznajomości Jezusa, Jego mentalności, słów, czynów, obietnic. A przecież On jest obrazem Boga niewidzialnego – *kto Jego zobaczył – zobaczył Ojca* (por. J 14,9).

Kiedy czytamy Słowo Boże wchodzimy w kontakt z Osobą Boga niewidzialnego – z osobą Jezusa, z Jego Duchem i z Ojcem Jezusa Chrystusa.

I dlatego mówi Pismo:

Przed wszystkim jest Słowo
A Słowo jest u Boga
A Bóg jest Słowem
Ono jest przed wszystkim u Boga
przez Nie wszystko jest
A bez Niego nic nie jest
Co jest
W Nim jest życie
A życie jest światłością ludzi
A światłość w ciemnościach świeci
a ciemność nie może jej stłumić.
(...)
A Słowo stało się ciałem
I zamieszkało między nami
A my widzieliśmy Jego chwałę
Chwałę, którą Jedyny Syn
Pełen łaski i prawdy otrzymał od Ojca
(...)
Boga nikt nigdy nie widział
Syn Jednorodzony
On
Który jest w **łonie Boga**
Przyniósł (o Nim) wieść³.

³ J 1,1-18 w tłumaczeniu Romana Brandstaettera.

Całe SŁOWO Boga wypełnia się w Jezusie Chrystusie

On jest streszczeniem wszystkiego, co Bóg ma nam do powiedzenia. Jego czyny, sposób życia, pragnienia i słowa są całą mową Boga do nas. W Jezusie spełniły się wszystkie obietnice proroków Starego Testamentu. W Jezusie wypełnił Bóg doskonale cały plan miłości wobec nas. To Jezus jest Słowem Bożym, mową Bożą, widzeniem Boga, całym objawieniem, całym prorocstwem.

Św. Jan od Krzyża tak mówi w *Drodze na Górę Karmel*: „Bóg już zamilkł i nie ma już nic więcej do powiedzenia. To co mówił częściowo, wypowiedział już całkowicie dając nam wszystko tj. swego Syna.

Dzisiaj zatem jeśliby ktoś jeszcze pytał Boga albo pragnął od Niego jakichś widzeń czy objawień postąpiłby nie tylko błędnie, lecz również obraziłby Boga, nie mając oczu utkwionych w Chrystusie całkowicie bez pragnienia jakichś innych nowości.

Mógłby wtedy Bóg powiedzieć: Wszystko już powiedziałem przez Słowo będące moim Synem i nie mam już innego słowa, czyż mogę ci więcej odpowiedzieć albo objawić coś więcej ponad to? Na Niego więc zwróć swe oczy, gdyż w Nim złożyłem wszystkie słowa i objawienia. Odnajdziesz w Nim o wiele więcej niż to czego pragniesz i o co prosisz. On jest całą moją mową, odpowiedzią, całym widzeniem i objawieniem. To objawienie wam dałem i ukazałem. Przez nie odpowiedziałem dając wam Syna Mego za brata, mistrza, przyjaciela,

za cenę i nagrodę. Powiedziałem: TO JEST MÓJ SYN UMIŁOWANY – JEGO SŁUCHAJCIE. Ja już nie mam do objawienia więcej wiary, ani do ogłoszenia więcej prawdy. To co mówiłem dawniej było obietnicą Chrystusa i w Nim znaleźć można wszelkie dobro jak to widać z nauki Ewangelistów i Apostołów. Jeśli szukasz u Mnie słowa pociechy, spojrzij na Mego Syna posłusznego z miłości ku Mnie i uciśnionego, a znajdziesz prawdziwą pociechę. Jeśli chcesz abym ci objawił jakieś skryte rzeczy czy zdarzenia, podnieś tylko oczy na Niego, a znajdziesz najskrytsze tajemnice i mądrość i cuda Boże. Gdy pragniesz wizji i objawień Bożych czy cielesnych patrz także na mego Syna w ludzkiej postaci, w Nim cała Pełnia Bóstwa jest ukryta cielesnie (Kol 2,9). (...) Dzisiaj więc – musimy we wszystkim kierować się po ludzku i widzialnie nauką Chrystusa – Człowieka, nauką Kościoła i jego sług i tą drogą leczyć ciemności naszej niewiedzy i nasze słabości życiowe” (II, 22,4-7).

Jest ktoś, kto kryje się za całym Słowem pisanym, ktoś do kogo całe pisane Słowo prowadzi, kogo wyraża, o kim poucza. Sam Jezus do uczonych w Piśmie mówił: „Badacie Pisma, ponieważ sądzicie, że w nich zawarte jest życie wieczne: to one właśnie dają o Mnie świadectwo. A przecież nie chcecie przyjść do Mnie, aby mieć życie” (J 5,39-40). „Nigdy nie słyszeliście ani Jego głosu [= choć czytacie Pisma], ani nie widzieliście Jego oblicza; nie macie także słowa Jego, trwającego w was, bo wyście nie uwierzyli w Tego, którego On posłał. (...) Jeżeli jednak jego [= Mojżesza] pismom nie wierzycie, jakżeż moim słowom będziecie wierzyli?” (J 5,39-47).

Nie wystarczy czytać i badać Pisma, trzeba:

- uwierzyć im,
- uwierzyć w Jezusa, przyjść do Niego,
- być Mu posłusznym.

„Dopóki nie pozna się Boga, nic się nie wie, jak wiedzieć należy” (św. Jan od Krzyża).

Jeśli przyjdzie nam myśl, że nic nie wiemy, nic nie rozumiemy z Biblii, to pamiętajmy, że każde prawdziwe dzieło Boga zaczyna się z niczego.

Oczy Boga spoczywają z upodobaniem na tym co puste, aby to napęłnić, na tym co pokorne, aby to wywyżżyć.

Kananejka otrzymała wszystko, o co prosiła dopiero wówczas, gdy uznała, że nic nie posiada i że w obliczu Boga jest niczym, gdy się uniżyła i ze spokojem uznała, że nic się jej nie należy, że nic od niej nie zależy, że zadowolili się okruszynką ze stołu Ojca niebieskiego. Uniżyła się aż do nicości i dlatego otrzymała wszystko, gdyż już niczego się po sobie nie spodziewała, nic już nie miała do stracenia, a wszystko do zyskania.

Naród wybrany u bram Ziemi Obiecanej stanął przed tym samym problemem. Aby wejść do Ziemi Obietnic, musieli się uniżyć, uznać swą niemoc, bezsilność i zaufać Bogu. Jednak oni płakali, wpadli w szal i gniew na Mojżesza, zaczęli mieć żal do Boga za to, że ich wyprowadził, zaprzeczyli obietnicom i uznali, że absolutnie nie dadzą rady zająć kraju. Bóg tego od nich nie wy-

magał. On oczekiwał jedynie pokory, ufności i odwagi opartej na sile wiary, a nie na sile mięśni.

Józef musiał przed ślubem z Maryją stać się mały we własnych oczach. Przeżył to w sobie i na sobie, że Tajemnica Bożego Macierzyństwa przerasta go, że nie zdoła taki, jaki jest, o własnych siłach dotrzymać towarzystwa Matce Mesjasza i swojej Małżonce. Musiał unżyć się aż do nicości, uznać swoją bezsilność i dlatego usłyszał: nie bój się wziąć do siebie twojej Małżonki, bo Świętego nosi w sobie, a ty nadasz mu imię jako ojciec i mąż.

Nie powinniśmy się wstydzić naszego nic ani próbować ukrywać je przed Bogiem, samym sobą czy innymi. Doświadczenie niemocy oczyszcza nas z naszego narcyzmu, zwłaszcza religijnego. Czyni nas wolnymi dla Boga. Bóg może jedynie tam zamieszkać, gdzie nasze JA już się nie miota i nie żąda dla siebie czci, szacunku oraz nie każe się uważać za boga lub Bóg wie co.

Nie ma świętości bez pokory i ufności.

LECTIO DIVINA

Wstęp¹

Łacińskie wyrażenie *lectio divina* jest synonimem modlitewnej lektury Pisma Świętego, karmiącej modlitwę i wprowadzającej w komunię z misterium Słowa, które udostępnia się nam poprzez tekst biblijny.

Lectio divina różni się od naukowej egzegezy, studium i interpretacji, ponieważ skupia się na dialogu wiary, dokonującym się pod wpływem Ducha Świętego pomiędzy lektorem (czytelnikiem) i Bogiem. Łączy ona w sobie zarówno słuchanie Słowa, jak i życie modlitwy, co wszystkim chrześcijanom przypominał Sobór Watykański II: „Czytaniu Pisma Świętego powinna towarzyszyć modlitwa, aby stało się ono rozmową pomiędzy Bogiem a człowiekiem. Wszak z Nim rozmawiamy, kiedy się modlimy, i Jego słuchamy, gdy czytamy Boże słowa” (KO 25).

Sobór stwierdził pewien nawrót do ześrodkowywania uwagi na Słowie Bożym i odczytał to jako konsekwencję odkrycia na nowo *lectio divina*, której metoda miała różne adaptacje w świetle wymagań pastoralnych i w życiu wielu grup chrześcijan, którzy poszukują sposobu jej praktykowania.

¹ Ten rozdział został opracowany na podstawie materiałów z hiszpańskiego czasopisma ORAR.

Niniejszą refleksję nad medytacyjną lekturą Słowa Bożego rozpoczniemy od spojrzenia ogólnie na jej historię i na tradycję karmelitańską w szczególności, przedstawiając *lectio divina* w pięciu perspektywach: biblijnej, teologicznej, historycznej, karmelitańskiej i praktycznej. Jednocześnie prosimy Pana, aby nauczył nas słuchania Jego Słowa i stosowania Go w życiu.

Biblijna perspektywa *lectio divina*

Z punktu widzenia Biblii, *lectio divina* jest modlitewną i przesyconą wiarą lekturą Słowa Bożego, wychodzącą z wiary w Jezusa Chrystusa, który mówi: „Duch Święty Pocieszyciel, którego Ojciec pośle w Moim imieniu, wszystkiego was nauczy i przypomni wam, co wam powiedziałem” (J 14,26).

Nowy Testament kontynuuje w pewien sposób *lectio divina* Starego Testamentu. W rezultacie Nowy Testament wyrasta w jakiejś mierze z lektury Starego Testamentu, którą chrześcijanie dokonywali w kontekście swoich problemów i w świetle nowego objawienia Boga, którego dokonał przez wskrzeszenie z martwych Jezusa, odtąd żywego i obecnego we wspólnocie.

Celem *lectio divina*, tak jak samej Biblii, jest „nauczyć mądrości, która wiedzie ku zbawieniu poprzez wiarę w Jezusa Chrystusa” (2 Tm 3,15); nauczyć, przekonać, poprawić, kształcić w sprawiedliwości, „aby człowiek

Boży był doskonały i przysposobiony do każdego dobrego czynu” (2 Tm 3,16-17); ożywić naszą nadzieję: „to zaś, co niegdyś zostało napisane, napisane zostało i dla naszego pouczenia, abyśmy dzięki cierpliwości i pociesze, jaka niosą Pisma, podtrzymywali nadzieję” (Rz 15,4).

Lectio divina zakłada pewne principia, podstawy zawsze obecne w chrześcijańskiej lekturze Biblii.

1. Jedność Pisma Świętego

Biblia posiada swoją jedność, całość: każda księga, każde zdanie ma swoje miejsce i pełni określoną funkcję w celu objawienia nam Bożego planu. Różne jego części są jak cegły ogromnej ściany. Zjednoczone, razem tworzą obraz planu Bożego. Zasada jedności Pisma Świętego wyklucza oddzielanie tekstów i wyrywanie ich z właściwego im kontekstu. Jedna cegła, sama nie stanowi budowli, podobnie jedna linia nie stanowi rysunku. Pismo Święte nie jest ciężarówką pełną cegieł, lecz domem, w którym można żyć.

2. Aktualność, czyli wcielanie się Słowa

Kiedy my, chrześcijanie czytamy Pismo Święte, nie możemy zapominać o naszym życiu, lecz trzeba nam je dźwigać ze sobą, w sobie. Mając swe życie przed oczyma, odkrywamy w Piśmie Świętym odbicie tego, czym jesteśmy i co przeżywamy. Biblia zamienia się niejako w zwierciadło tego, co dzieje się w nas, w naszym życiu i w sercach wszystkich. Odkrywamy, że Słowo Boże wciela się nie tylko w dawnych epokach, ale także i dziś

– by przebywać z nami i wspomagać nas w stawianiu czoła problemom i urzeczywistnianiu się nadziei: „Obyście dzisiaj usłyszeli głos Jego!” (Ps 95,7).

3. Wiara w Jezusa Chrystusa żyjącego we wspólnocie

Pismo Święte czytamy wychodząc od naszej wiary w Jezusa Chrystusa, żyjącego pośród nas – On jest podstawowym zwornikiem czynionej przez nas lektury. Wiara w Jezusa Chrystusa wspomaga nas w lepszym rozumieniu Biblii, a Biblia uświadamia nam znaczenie Osoby Jezusa Chrystusa dla naszego życia. Lektura czyniona we wspólnocie sprawia, że Pismo Święte, Tradycja i życie obecne tworzą pewną żywą jedność.

Teologiczna perspektywa lectio divina

Lectio divina odnalazła nową dynamikę na Soborze Watykańskim II. Sobór przedstawił Kościół jako wsłuchujący się w Słowo Boże: „Sobór Święty, ze czcią słuchając słowa Bożego i ufnie je głosząc, podejmuje słowa św. Jana, który mówi: *Oznajmiamy wam życie wieczne, które było w Ojcu, a nam zostało objawione – cośmy ujrzeli i usłyszeli, oznajmiamy także wam, abyście i wy mieli współuczestnictwo z nami. A mieć z nami współuczestnictwo, znaczy: mieć je z Ojcem i z Jego Synem, Jezusem Chrystusem* (1 J 1,2-3). Zamierza przeto, w łączności z nauczaniem soborów Trydenckiego i Watykańskiego I,

„Wszyscy mają przebywać osobno,
w swoich celach lub przy nich,
oddając się w dzień i w nocy
rozważaniu PRAWA BOŻEGO...”.

(Reguła karmelitańska)

„[Bóg OJCIEC] dał nam swego SYNA,
który jest jedynym Jego SŁOWEM
– bo nie posiada innego –
i przez to jedno SŁOWO
powiedział nam wszystko naraz.
I nie ma już nic więcej do powiedzenia”.

(św. Jan od Krzyża,
Droga na Górę Karmel, II, 22,3)

לְאֱרֹשִׁי עַמֶּשׁ
וְנִיחָלָא הָוְהִי
כָחָא הָוְהִי
הָוְהִי תֵאֶתְבַּהֲאוּ
דְיִהְלָא
דְבַבְל־לְכַב
דְשִׁפְנ־לְכַב
דְדָאֻמ־לְכַב

„Słuchaj, Izraelu, Pan jest naszym Bogiem
– Panem jedynym. Będziesz miłował Pana,
Boga twojego, z całego swego serca, z całej duszy swojej,
ze wszystkich swych sił”.

(Pwt 6,4-5)

Dzień 1.

SŁOWO modlitwy: **Ps 1**

SŁOWO mądrości: **Syr 1,11-13**

SŁOWO ze ST: **Rdz 1,1-5**

SŁOWO z NT: **J 1,1-18 | 1 J 1,1-10**

SŁOWO do Ciebie:

.

.....

Dzień 2.

SŁOWO modlitwy: **Ps 2**

SŁOWO mądrości: **Syr 1,14-15**

SŁOWO ze ST: **Rdz 1,6-8**

SŁOWO z NT: **Łk 1,1-4 | 1 J 1,1-10**

SŁOWO do Ciebie:

.....

Dzień 3.

SŁOWO modlitwy: **Ps 3**

SŁOWO mądrości: **Syr 1,16-17**

SŁOWO ze ST: **Rdz 1,9-13**

SŁOWO z NT: **Mk 1,1-11 | Dz 1,15-22**

SŁOWO do Ciebie:

.....

Dzień 4.

SŁOWO modlitwy: **Ps 4**

SŁOWO mądrości: **Syr 1,18-20**

SŁOWO ze ST: **Rdz 1,14-19**

SŁOWO z NT: **Łk 1,5-25 | Dz 1,23-26**

SŁOWO do Ciebie:

.....

.....

Dzień 5.

SŁOWO modlitwy: **Ps 5**

SŁOWO mądrości: **Syr 1,22-24**

SŁOWO ze ST: **Rdz 1,20-25**

SŁOWO z NT: **Łk 1,26-38 | Dz 2,1-13**

SŁOWO do Ciebie:

.....

Dzień 6.

SŁOWO modlitwy: **Ps 6**

SŁOWO mądrości: **Syr 1,25**

SŁOWO ze ST: **Rdz 1,26-31**

SŁOWO z NT: **Łk 1,39-56 | Dz 2,14-36**

SŁOWO do Ciebie:

.....

Dzień 7.

SŁOWO modlitwy: **Ps 7**

SŁOWO mądrości: **Syr 1,26**

SŁOWO ze ST: **Rdz 2,1-14**

SŁOWO z NT: **Łk 1,57-80 | Dz 2,37-41**

SŁOWO do Ciebie:

.....

.....
Dzień 8.

SŁOWO modlitwy: **Ps 8**

SŁOWO mądrości: **Syr 1,27**

SŁOWO ze ST: **Rdz 2,15-25**

SŁOWO z NT: **Mt 1,2-17 | Dz 2,42-47**

SŁOWO do Ciebie:

.....
Dzień 9.

SŁOWO modlitwy: **Ps 9**

SŁOWO mądrości: **Syr 1,28**

SŁOWO ze ST: **Rdz 3,1-7**

SŁOWO z NT: **Mt 1,18-25 | Dz 3,1-11**

SŁOWO do Ciebie:

.....
Dzień 10.

SŁOWO modlitwy: **Ps 10**

SŁOWO mądrości: **Syr 1,29**

SŁOWO ze ST: **Rdz 3,8-20**

SŁOWO z NT: **Łk 2,1-7 | Dz 3,12-26**

SŁOWO do Ciebie:

.

.....

Dzień 11.

SŁOWO modlitwy: **Ps 11**

SŁOWO mądrości: **Syr 1,30**

SŁOWO ze ST: **Rdz 3,21-24**

SŁOWO z NT: **Mt 2,1-12 | Dz 4,1-22**

SŁOWO do Ciebie:

.....

Dzień 12.

SŁOWO modlitwy: **Ps 12**

SŁOWO mądrości: **Syr 2,1**

SŁOWO ze ST: **Rdz 4,1-7**

SŁOWO z NT: **Łk 2,8-20 | Dz 4,23-31**

SŁOWO do Ciebie:

.....

Dzień 13.

SŁOWO modlitwy: **Ps 13**

SŁOWO mądrości: **Syr 2,2**

SŁOWO ze ST: **Rdz 4,8-16**

SŁOWO z NT: **Łk 2,21-38 | Dz 4,32-37**

SŁOWO do Ciebie:

.....

.....
Dzień 14.

SŁOWO modlitwy: **Ps 14**

SŁOWO mądrości: **Syr 2,3**

SŁOWO ze ST: **Rdz 4,17-26**

SŁOWO z NT: **Mt 2,13-21 | Dz 5,1-11**

SŁOWO do Ciebie:

.....

Dzień 15.

SŁOWO modlitwy: **Ps 15**

SŁOWO mądrości: **Syr 2,4**

SŁOWO ze ST: **Rdz 5,1-32**

SŁOWO z NT: **Mt 2,22-23 | Dz 5,12-16**

SŁOWO do Ciebie:

.....

Dzień 16.

SŁOWO modlitwy: **Ps 16**

SŁOWO mądrości: **Syr 2,5-6**

SŁOWO ze ST: **Rdz 6,1-4**

SŁOWO z NT: **Łk 2,39-40 | Dz 5,17-32**

SŁOWO do Ciebie:

.....

.....
Dzień 17.

SŁOWO modlitwy: **Ps 17**

SŁOWO mądrości: **Syr 2,7**

SŁOWO ze ST: **Rdz 6,5-22**

SŁOWO z NT: **Łk 2,41-52 | Dz 5,33-42**

SŁOWO do Ciebie:

.....
Dzień 18.

SŁOWO modlitwy: **Ps 18,1-20**

SŁOWO mądrości: **Syr 2,8**

SŁOWO ze ST: **Rdz 7,1-16**

SŁOWO z NT: **Mt 3,1-6 | Dz 6,1-7**

SŁOWO do Ciebie:

.....
Dzień 19.

SŁOWO modlitwy: **Ps 18,21-43**

SŁOWO mądrości: **Syr 2,9**

SŁOWO ze ST: **Rdz 7,17-24**

SŁOWO z NT: **Mk 1,1-6 | Dz 6,8-15**

SŁOWO do Ciebie:

.

.....
Dzień 20.

SŁOWO modlitwy: **Ps 18,44-51**

SŁOWO mądrości: **Syr 2,10**

SŁOWO ze ST: **Rdz 8,1-13**

SŁOWO z NT: **Łk 3,1-6 | Dz 7,1-16**

SŁOWO do Ciebie:

.....
Dzień 21.

SŁOWO modlitwy: **Ps 19**

SŁOWO mądrości: **Syr 2,11**

SŁOWO ze ST: **Rdz 8,14-22**

SŁOWO z NT: **J 1,19-23 | Dz 7,17-29**

SŁOWO do Ciebie:

.....
Dzień 22.

SŁOWO modlitwy: **Ps 20**

SŁOWO mądrości: **Syr 2,12-15**

SŁOWO ze ST: **Rdz 9,1-7**

SŁOWO z NT: **Mt 3,7-10 | Dz 7,30-43**

SŁOWO do Ciebie:

.....

„Oto stoję u drzwi i kołaczę:
jeśli kto posłyszyc MÓJ GŁOS i drzwi otworzy,
wejdę do niego i będę z nim wieczerzał,
a on ze MNĄ”.

(Ap 3,20)

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE

Hymn do Biblii	5
Nieznajomość Pisma Świętego jest nieznajomością Chrystusa! . 12	
Całe SŁOWO Boga wypełnia się w Jezusie Chrystusie . . 14	
Dekalog dla Słowa Bożego	18
Biblia jest Księżą jedyną w swoim rodzaju	19
Papieże o czytaniu Biblii	22
Biblia jest źródłem prawdy o nas	26
Obraz utraty tożsamości	32
Kim jestem dla Chrystusa i w Chrystusie?	36

LECTIO DIVINA

Wstęp	51
Biblijna perspektywa lectio divina	52
Teologiczna perspektywa lectio divina	54
Historyczna perspektywa lectio divina	61
Karmelitańska perspektywa lectio divina	64
Perspektywa praktyczna lectio divina	72
Zakończenie	76

SCHEMAT LEKTURY

Wstęp	77
-----------------	----

SIGLA – OZNACZENIE KSIĄG W PIŚMIE ŚWIĘTYM

Stary Testament	80
Nowy Testament	82

PLAN LEKTURY NA 1000 DNI

Dzień 1.	85
Dzień 101.	119
Dzień 201.	152
Dzień 301.	185
Dzień 401.	219
Dzień 501.	252
Dzień 601.	285
Dzień 701.	319
Dzień 801.	352
Dzień 901.	385
Dzień 1000.	418

KARMElici BOSI

Zakon Braci Bosych

Najświętszej Maryi Panny z Góry Karmel

Prowincja Warszawska

pw. Trójcy Przenajświętszej

- ◆ **Nazwa i początki naszego Zakonu związane są z górą Karmel** w Palestynie. Począwszy od św. proroka Eliasza, na przestrzeni wieków przebywali tam pustelnicy pielęgnując ducha modlitwy i służąc ludziom. Pustelnikom z XIII wieku św. Albert, patriarcha Jerozolimy nadał Regułę życia. W XVI wieku w Hiszpanii zakon został zreformowany przez św. Teresę od Jezusa i św. Jana od Krzyża.
- ◆ **Źródłem naszego życia jest modlitwa.** W niej pogłębiamy naszą więź z Bogiem i odnajdujemy Jego miłującą obecność w świecie. Powołaniem karmelity jest świadczyć o wartości modlitwy w życiu. Każdego dnia gromadzimy się na wspólnym sprawowaniu Eucharystii i Liturgii Godzin. Dwie godziny dziennie przeznaczamy na milczącą modlitwę myślną.
- ◆ **Żyjemy we wspólnocie**, która pomaga nam wzrastać w chrześcijańskiej miłości i służyć sobie nawzajem. Życie wspólnotowe wspomaga zarówno naszą modlitwę, jak i postugę w Kościele.
- ◆ **Przyjaźń z Chrystusem prowadzi nas do służby bliźnim** tak, jak On to czynił. Podejmując różnorodną pracę apostolską, jako kapłani i bracia zakonnicy, pragniemy być świadkami miłującej obecności Boga i prowadzić bliźnich do zjednoczenia z Nim.
- ◆ W klasztorach w **Gorzędzieju** k. Tczewa i w **Zwoli** k. Poznania prowadzimy **kilkudniowe rekolekcje w milczeniu**, oparte na duchowości Karmelu. Informacje i zapisy na stronie:

www.rekolekcje.karmelicibosi.pl

Więcej informacji o nas:

www.karmelicibosi.pl

www.powolania.karmelicibosi.pl

www.youtube.com/KarmeliTy

„SŁOWO to jest blisko ciebie,
na twoich ustach i w sercu twoim.
Ale jest to słowo wiary, którą głosimy.
Jeżeli więc ustami swoimi wyznasz,
że JEZUS JEST PANEM,
i w sercu swoim uwierzysz,
że Bóg Go wskrzesił z martwych
– osiągniesz zbawienie.
Bo sercem przyjęta wiara
prowadzi do usprawiedliwienia,
a wyznawanie jej ustami – do zbawienia...
Przeto wiara rodzi się z tego, co się słyszy,
tym zaś, co się słyszy, jest SŁOWO CHRYSTUSA”.

(Rz 10,8-10.17)

Projekt **1000 DNI ZE SŁOWEM BOŻYM**

dostępny od Adwentu A.D. 2023

(czyli od 3 grudnia)

na kanale YouTube **Karmel i Ty**

Każdego dnia SŁOWO BOŻE będzie czytane
według **CODZIENNIKA BIBLIJNEGO**

Szukaj na: **www.youtube.com/KarmeliTy**

